

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Перший заступник Міністра захисту
довкілля та природних ресурсів України**
Руслан ГРЕЧАНИК

ЛІМІТ № 399/2023 в/р 24.03.2023

**на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду
загальнодержавного значення Карпатського біосферного заповідника на 2023 рік шляхом
проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів
Закарпатська область**

№п/п	Назва природного ресурсу/вид використання	Місце використання (назва урочища, номери кварталів, відділів, виділів/підвиділів, площа в га, функціональна зона)	Обсяг використання природних ресурсів		Строк використання	Особливі умови
			Одиниця виміру	Ліміт		
1	Вибіркова санітарна рубка	Богдан-Петреське ПНДВ			по 31.12.2023	З дотриманням ч. 5 ст. 39 Закону України «Про тваринний світ»
		Квартал 1, виділ 6, пл. 1,5 га (зона антропогенних ландшафтів)	куб.м	9		
		Квартал 2, виділ 15, пл. 1,9 га (зона антропогенних ландшафтів)	куб.м	5		
		Квартал 2, виділ 23, пл. 2,0 га (зона антропогенних ландшафтів)	куб.м	9		
		Квартал 3, виділ 14, пл. 0,7 га (зона антропогенних ландшафтів)	куб.м	2		
Квартал 4, виділ 16, пл. 2,0 га (зона антропогенних ландшафтів)	куб.м	8				

Квартал 12, виділ 27, пл. 0,6 га (буферна зона)	куб.м	51		
Квартал 12, виділ 36, пл. 8,0 га (буферна зона)	куб.м	335		
Разом: 16,7 га	куб.м	419		
Марамороське ПНДВ				
Квартал 1, виділ 39, пл. 4,9 га (буферна зона)	куб.м	196	по 31.12.2023	- // -
Квартал 11 виділ 38, пл. 0,5 га (буферна зона)	куб.м	21		
Квартал 11 виділ 45, пл. 2,5 га (буферна зона)	куб.м	104		
Разом: 7,9 га	куб.м	321		
Рахів-Берлибаське ПНДВ				
Квартал 3, виділ 25, пл. 0,5 га (буферна зона)	куб.м	15	по 31.12.2023	- // -
Квартал 14, виділ 9, пл. 2,1 га (буферна зона)	куб.м	106		
Квартал 16, виділ 2, пл. 0,8 га (буферна зона)	куб.м	26		
Разом: 3,4 га	куб.м	147		
Трибушанське ПНДВ				
Квартал 1, виділ 32, пл. 1,3 га (зона антропогенних ландшафтів)	куб.м	70	по 31.12.2023	- // -
Квартал 2, виділ 36, пл. 1,4 га (зона антропогенних ландшафтів)	куб.м	69		
Разом: 2,7 га	куб.м	139		
Чорногірське ПНДВ				
Квартал 7, виділ 63, пл. 1,7 га (буферна зона)	куб.м	31	по 31.12.2023	- // -
Квартал 13, виділ 51, пл. 1,4 га (зона антропогенних ландшафтів)	куб.м	16		
Квартал 20, виділ 33, пл. 0,6 га (буферна зона)	куб.м	6		

	Квартал 23, виділ 34, пл. 2,3 га (зона антропогенних ландшафтів)	куб.м	88		
	Разом: 6,0 га	куб.м	141		
	Петрос-Говерлянське ПНДВ				
	Квартал 4, виділ 20, пл. 1,4 га (зона антропогенних ландшафтів)	куб.м	97	по 31.12.2023	- // -
	Разом: 1,4 га	куб.м	97		
	Кевелівське ПНДВ				
	Квартал 8, виділ 11, пл. 0,3 га (буферна зона)	куб.м	27	по 31.12.2023	- // -
	Квартал 13, виділ 3, пл. 0,8 га (зона антропогенних ландшафтів)	куб.м	18		
	Квартал 19, виділ 11, пл. 1,2 га (буферна зона)	куб.м	92		
	Разом: 2,3 га	куб.м	137		
Всього ВСП	40,4 га		1401		

Директор Карпатського біосферного заповідника

Микола РИБАК

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

ДОЗВІЛ № 2

на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення.

Видано:

КАРПАТСЬКОМУ БІОСФЕРНОМУ ЗАПОВІДНИКУ

(повне найменування юридичної особи або ім'я, по батькові та прізвище фізичної особи-підприємця)

Місцезнаходження: **Закарпатська область, Рахівський район, м. Рахів,
вул. Красне Плесо, 77**

(місцезнаходження юридичної особи або місце проживання фізичної особи-підприємця)

Ідентифікаційний код юридичної особи або ідентифікаційний номер фізичної особи:
00276104

Орган, який видав дозвіл: **Департамент екології та природних ресурсів
Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації,
м. Ужгород, пл. Народна, 4**

на підставі затвердженого Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України ліміту № 399/2023 від 24.03.2023 року на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення Карпатського біосферного заповідника на 2023 рік шляхом проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів Закарпатська область.

Термін дії дозволу: **до 31.12.2023**

Дата видачі дозволу: **30.03.2023**
(число, місяць, рік)

Директор департаменту

Юрій ШПОНТАК

Погоджено:
Директор Карпатського
біосферного заповідника
Микола РИБАК
2023 р.

Погоджено:
Директор НПП «Гуцульщина»
Юрій СТЕФУРАК
2023 р.

ОБГРУНТУВАННЯ

затвердження ліміту на використання природних ресурсів у межах території Карпатського біосферного заповідника у 2023 році шляхом проведення заходів щодо поліпшення санітарного стану лісів

Карпатський біосферний заповідник (далі КБЗ) - одна з найбільших гірськолісових природно-заповідних установ Українських Карпат. Ліси є основною складовою частиною його природних комплексів і в межах території постійного користування заповідника (39464,9 га), поширені на площі 35044,9 га, що становить 88,8%. Понад 70% площі лісових екосистем Карпатського біосферного заповідника природного походження і не потребують активного втручання в перебіг природних процесів. Однак, на решті лісових територій, переважно в межах буферної зони і зони антропогенних ландшафтів, поширені похідні і порушені насадження різного віку, які ще до заповідання перебували під тривалим і інтенсивним впливом лісоексплуатації. Видовий склад і структура цих деревостанів не відповідають корінним типам лісу. Наприклад, у лісах хвойної зони в попередні роки на місці мішаних буково-ялицево-смерекових угруповань створювались переважно монокультури смереки, які є екологічно нестійкими і час від часу пошкоджуються вітровалами, шкідниками і хворобами лісу. На територіях нижньої частини смуги букових лісів, що прилягають до населених пунктів, поширені похідні низькопродуктивні деревостани з участю граба, берези та інших порід. Крім цього, на лісових біогалявинах і зрубках створювались культури з неаборигенних видів: дуба червоного, модрина європейської, дугласії тощо. У гірських і приполонинних лісах як букової, так і хвойної зони, на межі із субальпійським поясом внаслідок довготривалого полонинського господарювання утворилися розладнані деревостани з великою кількістю пошкоджених дерев. У похідних і порушених лісах спостерігається інтенсивний процес відпаду дерев, що погіршує їх санітарний стан, підвищує ступінь пожежної небезпеки та знижує естетичну привабливість ландшафтів.

Пояснення необхідності проведення заходів щодо поліпшення санітарного стану лісів.

На виконання заходів Проекту організації території КБЗ та охорони його природних комплексів (Підрозділ 4.1.1.1. Збереження та відтворення корінних лісових насаджень, Захід №1) проведено натурні лісопатологічні обстеження пошкоджених та всихаючих лісових ділянок. На основі даного обстеження з метою ліквідації існуючих осередків шкідників та хвороб лісу, а також попередження їх поширення та ураження здорових сусідніх лісів сформовано

Перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів КБЗ на 2023 рік (Захід №2 Проекту організації...). На пошкоджених ділянках проведено відбір дерев відповідно до Санітарних правил в лісах України (зі змінами). У відповідності до чинних Санітарних правил з метою збереження біорізноманіття дуплясті і фаутні дерева, а також мертва деревина останніх стадій розкладу (неліквід), не були відібрані у санітарну рубку, а залишені на ділянках, як середовище існування багатьох видів живих організмів, які виконують важливі біоценотичні функції.

Місця і обсяги використання природних ресурсів :

Місце використання (назва урочища, номери кварталів, виділів/підвиділів, функціональна зона, площа в га)				Обсяг використання		
ПНД відділення	Квартал	Виділ (підвиділ)	Функціональна зона	Площа, га	Одиниця виміру	Ліміт
Вибіркові санітарні рубки						
Богдан-Петроське	1	6	зона антропогенних ландшафтів	1,5	куб. м	9
	2	15	зона антропогенних ландшафтів	1,9	куб. м	5
	2	23	зона антропогенних ландшафтів	2,0	куб. м	9
	3	14	зона антропогенних ландшафтів	0,7	куб. м	2
	4	16	зона антропогенних ландшафтів	2,0	куб. м	8
	12	27	буферна зона	0,6	куб. м	51
	12	36	буферна зона	8,0	куб. м	335
Разом по Богдан-Петроському ПНДВ :				16,7	куб. м	419
Марамороське	1	39	буферна зона	4,9	куб. м	196
	11	38	буферна зона	0,5	куб. м	21
	11	45	буферна зона	2,5	куб. м	104
Разом по Марамороському ПНДВ :				7,9	куб. м	321
Рахів-Берлибаське	3	25	буферна зона	0,5	куб. м	15
	14	9	буферна зона	2,1	куб. м	106
	16	2	буферна зона	0,8	куб. м	26
Разом по Рахів-Берлибаському ПНДВ :				3,4	куб. м	147
Трибушанське	1	32	зона антропогенних ландшафтів	1,3	куб. м	70
	2	36	зона антропогенних ландшафтів	1,4	куб. м	69
Разом по Трибушанському ПНДВ :				2,7	куб. м	139
Чорногірське	7	63	буферна зона	1,7	куб. м	31
	13	51	зона антропогенних ландшафтів	1,4	куб. м	16
	20	33	буферна зона	0,6	куб. м	6
	23	34	зона антропогенних ландшафтів	2,3	куб. м	88
Разом по Чорногірському ПНДВ :				6,0	куб. м	141

Петрос-Говерлянське	4	20	зона антропогенних ландшафтів	1,4	куб. м	97
Разом по Петрос-Говерлянському ПНДВ :				1,4	куб. м	97
Кевелівське	8	11	буферна зона	0,3	куб. м	27
	13	3	зона антропогенних ландшафтів	0,8	куб. м	18
	19	11	буферна зона	1,2	куб. м	92
Разом по Кевелівському ПНДВ :				2,3	куб. м	137
Всього по КБЗ (ВСР)				40,4	куб. м	1401

Обґрунтування обсягів проведення заходів щодо поліпшення санітарного стану лісів.

У відповідності до Переліку заходів з поліпшення санітарного стану лісів КБЗ на 2023 рік погодженого з ДСЛП «Івано-Франківськ лісозахист», Департаментом екології та природних ресурсів Закарпатської ОДА та Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства заплановано проведення вибіркових санітарних рубок на загальній площі 40,4 га з вирубуванням 1401 м³ деревини. Після проведення заходів на жодній ділянці повнота не зменшиться нижче встановленого Санітарними правилами показника. Проведення вибіркових санітарних рубок у вищезазначених обсягах не нанесе шкоди лісовим природним комплексам Карпатського біосферного заповідника та не призведе до їх деградації.

Інформація про наявність рідкісних видів та оселищ, а також цінних природних лісів.

На ділянках, на яких у 2023 році заплановано проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, видів рослин і тварин, що включені до Червоної книги України, рослинних угруповань, що включені до Зеленої книги України, а також видів рослин і тварин та природних оселищ, що знаходяться під захистом Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі не виявлено. Всі ділянки, на яких заплановано проведення природоохоронних заходів знаходяться за межами заповідної зони і за межами Об'єкта всесвітньої спадщини ЮНЕСКО "Букові праліси і давні ліси Карпат та інших регіонів Європи".

Жодна з запропонованих ділянок не входить до Переліку пралісів, квазіпралісів та природних лісів КБЗ.

До переліку заходів з поліпшення санітарного стану лісів КБЗ на 2023 рік включено деякі всихаючі, пошкоджені стовбуровими шкідниками ділянки, середній вік деревостанів яких згідно таксаційних описів складає біля 120-140 років. Дані ділянки розташовані в зоні антропогенних ландшафтів та буферній зоні і при натурному обстеженні виявлено на них сліди інтенсивного лісокористування ще до їх заповідання. Тому, відповідно до Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів (додається), затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України № 161 від 18 травня 2018 року, дані лісові виділи, не

відповідають критеріям природності лісових екосистем і не є цінними з наукової і природоохоронної точок зору, однак відіграють важливу соціальну функцію і є важливими для підтримки традиційного природокористування в регіоні.

Згідно наказу по Карпатському біосферному заповіднику № 62 від 20 березня 2017 року, «Про затвердження охоронних ділянок для рідкісних та зникаючих видів тварин і рослин», затверджено перелік місць зніздування хижих птахів занесених до Червоної книги України, чорного лелеки та токовищ глухарів, тетеруків. На вище вказаних ділянках місця гніздування відсутні.

Строк та умови використання. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів КБЗ заплановано провести в 2023 році з дотриманням вимог Санітарних правил в лісах України, Правил пожежної безпеки в лісах України та інших нормативно-правових актів.

У процесі проведення вибіркового санітарного рубок буде застосовано природозберігаючі технології розробки лісосік, які сприятимуть ліквідації загроз поширення шкідників лісу без нанесення шкоди ґрунтовому і надґрунтовому покриву та здоровим деревам, не відведених в рубку, а також сприятиме відновленню порушених лісових екосистем і формуванню деревостанів за складом і структурою наближених до природних.

Отримана деревина від проведення санітарних рубок буде спрямована на забезпечення населення та працівників заповідника паливними дровами та будівельним лісом і на потреби заповідника для опалення приміщень та виконання ремонтно-будівельних робіт (ремонт мостів, берегових підпірних стінок, будівель тощо), а також реалізована суб'єктам підприємницької діяльності на умовах аукціону у відповідності до Закону України «Про товарні біржі».

Розглянувши матеріали щодо проведення рубок формування та оздоровлення лісів на території КБЗ, вважаємо за доцільне затвердити ліміт на використання природних ресурсів на 2023 рік шляхом проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркової санітарні рубки на загальній площі 40,4 га загальною кубомасою 1401 м.³

Заступник директора з наукової роботи

Начальник відділу ВЗПЕ та ВПР

Федір Гамор

Павло Ворохта

ПОГОДЖУЮ
Директор ДСЛП
«Івано-Франківськ лісозахист»
В. Я. Буній
2023 року

ПОГОДЖУЮ
Департамент екології та природних ресурсів
Закарпатської обласної державної адміністрації
2023 року

ПОГОДЖУЮ
Західне міжрегіональне управління
лісового та мисливського господарства
2023 року

ПЕРЕЛІК
заходів з поліпшення санітарного стану лісів
Карпатського біосферного заповідника на 2023 рік

ПНД відділення	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа підвиділу, гектарів		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Вид запланованих заходів	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, куб. метрів на 1 га на 1 гектар	Найявніші рослини і тварини, занесені до Червоної книги України
					загальна	у тому числі площа, можлива для експлуатації	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, саніметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 га					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Богдан-Петроське	1	6	7,0			1,5	10Яле	117	0,55	2	25	36	400	зона антропогенних ландшафтів	вибіркова санітарна	вітровал	6	-
	2	15	1,9			1,9	9Бкл1Яле	107	0,6	3	23	32	250	зона антропогенних ландшафтів	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники	3	-
	2	23	14,5			2,0	8Бкл2Яле	107	0,6	4	21	32	230	зона антропогенних ландшафтів	вибіркова санітарна	вітровал, стовбурові шкідники	5	-
	3	14	0,7			0,7	10Яле+Бкл	77	0,7	3	18	32	240	зона антропогенних ландшафтів	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники, вітровал	3	-
	4	16	20,0			2,0	10Яле	107	0,6	2	26	40	370	зона антропогенних ландшафтів	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники, вітровал	4	-
	12	27	0,6			0,6	10Яле+Бкл	137	0,6	1	32	42	660	буферна зона	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники	85	-

	12	36	30,0		8,0	7Яле1Яцє2Яле+Бкл+Яв	137	0,7	1А	36	44	820	буферна зона	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники	42	-
Всього					16,7												
Марамороське	1	39	4,9		4,9	10Яле+Бкл+Яв	69	0,7	1А	27	32	630	буферна зона	вибіркова санітарна	вітровал, стовбурові шкідники	40	-
	11	38	5,1		0,5	10Яле+Яз+Бкл+Яв	61	0,6	1А	26	28	500	буферна зона	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники,	42	-
	11	45	2,5		2,5	10Яле+Яз+Яв+Бкл	65	0,8	1А	26	28	670	буферна зона	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники, вітровал	42	-
Всього					7,9												
Рахів-Берлибаське	3	25	2,2		0,5	4Бкл3Бп2Яле1Дчр+Гз+Яз	107	0,7	2	27	32	330	буферна зона	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники	30	-
	14	9	12,0		2,1	10Яле+Яцб+Бкл	77	0,7	1Б	32	36	750	буферна зона	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники	50	-
	16	2	17,0		0,8	7Бкл3Яле+Яв	135	0,4	2	27	48	265	буферна зона	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники, вітровал	32	-
Всього					3,4												
Трибушанське	1	32	7,5		1,3	8Яле2Бкл+Гз+Вгл+Яцб	70	0,7	1Б	30	32	600	зона антропогенних ландшафтів	вибіркова санітарна	вітровал, стовбурові шкідники	54	-
	2	36	3,2		1,4	7Яле3Бкл+Гз	77	0,7	1	26	30	450	зона антропогенних ландшафтів	вибіркова санітарна	вітровал, стовбурові шкідники	49	-
Всього					2,7												
Чорногірське	7	63	14,0		1,7	5Яле3Яцб2Бкл+Клг	128	0,7	1	33	44	760	буферна зона	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники	18	-
	13	51	29,0		1,4	9Яле1Бкл	112	0,6	1Б	36	40	630	зона антропогенних ландшафтів	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники	11	-
	20	33	26,0		0,6	10Яле	117	0,7	3	24	36	390	буферна зона	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники	10	-
	23	34	2,3		2,3	7Яле2Бкл1Яцб	128	0,5	1А	34	48	480	зона антропогенних ландшафтів	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники	38	-
Всього					6,0												
Петрос-Говерлянське	4	20	8,8		1,4	10Яле+Яв	118	0,8	1	31	36	640	зона антропогенних	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники	69	-

															ландшафтів				
Всього						1,4													
Кевелівське	8	11	11,0			0,3	9Ялє1Бкл+Яв+Влє	87	0,8	1А	31	36	830	буферна зона	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники	90	-	
	13	3	0,8			0,8	10Ялє+Сз+Яцб+Бкл	53	0,7	1Б	26	28	600	зона антропогенних ландшафтів	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники	22	-	
	19	11	6,0			1,2	10Ялє+Бкл+Яв+Яз	98	0,7	1А	32	36	690	буферна зона	вибіркова санітарна	стовбурові шкідники	77	-	
Всього						2,3													
Разом по КБЗ						40,4													

Директор

(Handwritten signature in blue ink)

Микола Рибак

12 01 2023 року

*Для погодження заходів з поліпшення санітарного стану лісів у межах природно-заповідного фонду.